

Mælkeribruget i Danmark 1892.

Af

Konsulent **B. Bøggild.**

Det var en for Danmarks Mælkeribrug ret betydningsfuld Begivenhed i Efteraaret 1891, at Rusland i Løbet af nogle Maaneder udstedte det ene Udførselsforbud efter det andet. — For et saa udpræget agerdyrkende Land som Danmark, skulde det vel nok synes, at høje Kornpriser ere et Gode, og det ville de utvivlsomt ogsaa være, hvis de holde sig høje gennem et længere Tidsrum, saaledes at Landmændene kunne faa Tid til atter at gaa over til Kornsalg. Men som Forholdene nu for Øjeblikket ere, hvor Tillæg af Malkekvæg og Svin og Produktion af Smør og Flæsk er bleven den for Landet betydeligste Forretning, ere forbigaaende høje Kornpriser et tvivlsomt Gode, der bringer Usikkerhed og Forvirring i Omsætningsforholdene. Enkelte Landmænd kunne skaffe sig en Extraindtægt ved Salg af Maltbyg, god Hvede, lidt Saasæd o. s. v., men for det store Flertal tjener det kun til at fordyre Handelsfoderstofferne.

Forholdene i Efteraaret 1891 maa betegnes som aldeles exceptionelle. August Maaned havde bragt en usædvanlig Mængde Regn. Høsten var meget besværlig, og Afgrøderne vare store. Nogle Steder havde Høet, andre Steder havde Halmen lidt mest af Regnen, og adskillige Steder var en betydelig Del af Straafoderet temmelig udvasket. — De russiske Udførselsforbud ikke alene for Korn

og Klid, men ogsaa for Oliekager, foranledigede vel, at en og anden skyndte sig at tærse noget Rug, der solgtes til en i mange Aar ukjendt Pris, men det store Flertal af Landmænd, der fortrinsvis maa tænke paa, hvad Besætningen skal fodres med om Vinteren, var meget tilbageholdende med at sælge, dels fordi andet uopsætteligt Arbejde hindrede Tærskning, dels fordi man betænkte sig paa at sælge sin Sæd, naar det saa ud til at blive umuligt at faa Klid og Oliekager til rimelig Pris, og dels endelig fordi man ansaa det for muligt, at Sædpriserne vilde stige endnu højere. Og da det saa efterhaanden viste sig, at Sæden gennemgaaende var af meget tarvelig Kvalitet, saa Kornhandlerne ikke atter kunde afsætte med Fordel, hvad de havde kjøbt, medens Klid og Oliekager af enhver Art vedblivende vare dyre, blev Forholdet det, at de fleste Landmænd beholdt den meste hjemmeavlede tarvelige Sæd til Opfodring og derhos søgte at indskrænke saavel Indkjøbet af Klid og Oliekager som Antallet af Køer og Svin.

Reduktion af Kvægbesætningerne er imidlertid noget, de fleste Landmænd vel betænke sig paa, naar ikke netop Fodermangel tvinger dem dertil. — I Efteraarsmaanederne hørte man en Del tale om, at man burde benytte Lejligheden til at udsætte nogle af de daarligste Malkekøer, men dette har dog næppe fundet Sted i synderlig Udstrækning, idet man betænkte sig paa at sælge de magre Køer til »Spotpris«, og det var just Fedningsfoderet — Oliekagerne —, der vare dyre, medens der var Halm og Hø nok. Undersøger man de 25 foreliggende Herregaardsregnskaber, ser man i hvert Fald ikke noget Spor til nedadgaaende Koantal, saa Udrangering af daarlige Malkekøer synes vel at have været paatænkt, men derimod ikke at have været udført i større Udstrækning end sædvanlig.

For Svinenes Vedkommende fik derimod Bestræbelserne for at reducere Besætningernes Størrelse hurtig et stort og tydeligt Udslag. — Undervægtige og magre Svin

sendtes til Slagterierne, og Efterspørgslen efter Smaagrise hørte helt op. Mod Slutningen af 1891 vare Pattegrise end ikke sælgelige til 2—4 Kr. Stykket, og der var Folk, der næsten roste sig af, at de havde druknet Grisene strax efter Fødselen, »thi nu kunde det umuligt betale sig at give Svinene Korn, og Grisesøer var det daarligste af alt«. — Mere besindige Folk lode derimod vel være med at drive Fedningen stærkt, men holdt hen paa Vinteren en Del af de til Fedning bestemte Sogrise til Orne for at sikre sig Smaagrise til Foraarstiden, og dette viste sig at være ret betænkt. — Flæskepriserne, der havde været forholdsvis smaa i 1891, have været gode i 1892. Smaagrísene bleve som sædvanlig dyre i Foraarsmaanederne, og f. Ex. paa Aalborg Torv betaltes der i Juni 25—30 Kr. for Parret af Maanedsgrise, medens Udførselsstatistikken nu ved Aarets Slutning viser, at Landets Export af Svin og Flæsk har været større end noget tidligere Aar, — og Svinene have særlig i Sommeren 1892 fortæret en meget betydelig Del af den i 1891 avlede Sæd.

De høje Kornpriser i Efteraaret 1891 ere gaaede hen over det danske Mælkeribrug som en Tordensky, — hist og her gjorde de lidt Gavn, men i sin Helhed bragte de kun Forvirring og Uro. — Kornhandlerne, der tabte mange Penge, maa ønske, at denne Tordensky aldrig var trukken over deres Hoveder, og det er mere end tidligere klart, at det danske Landbrug er Producent af Fedevare, og at Danmark nu vil have den største Fordel af høje Priser paa Fedevare og samtidig lave Priser paa Sæd, saa at vi kunne faa Korn baade fra Rusland og Amerika til en billig Pris til at fodre op baade paa Køer, Svin, Heste og Fjerkræ.

I Tab. I findes ligesom i de foregaaende Aarsberetninger en Sammenstilling af velvillig indsendte Regnskaber angaaende Vinterfodringen paa 25 Gaarde. — Ved Offentliggjørelsen af disse Regnskaber er det ingenlunde Meningen fortrinsvis at fremdrage Resultater fra »tidssvarende«

Tab. I. Vinterfodringe

Mælkeriernes Nr.	Mælkeriernes Nr. i forrige Aars Beretning	Koholdet				Vinterfodret Antal Dage	Opfodret pr. Ko										
		Antal Køer.	pCt. Kælvere inden 1ste Januar	pCt. nyindsatte Køer	pCt. Kastere og Overløbere		Pd. Rapskager	Pd. Palmekager	Pd. Klid	Pd. andre Handelsfoderstoffer	Pd. Korn	Ialt Pd. Kraftfoder	Pd. Kraftfoder pr. Dag.	Pd. Kløverhø og Vikkehavrehø*)	Pd. Enghø*)	Pd. Runkelroer og Gulerødder**)	Pd. Turnips og Rutabaga**)
1	1	108	56	27	13	205	22	155	243	243	177	840	4,1	1800	333	-	3133
2	2	78	49	22	18	215	173	64	218	220	727	1402	6,5	538	577	5455	-
3	3	150	60	18	21	231	154	155	74	166	352	901	3,9	1600	-	9600	-
4	4	140	23	17	17	217	86	107	343	65	846	1447	6,7	1200	-	2443	-
5	5	39	54	13	-	223	147	295	295	-	640	1377	6,2	431	354	1266	-
6	22	45	38	11	4	199	315	-	511	-	-	826	4,1	889	356	4400	-
7	7	159	53	18	10	244	348	85	672	427	108	1640	6,7	604	-	4528	-
8	8	66	49	11	12	212	76	-	41	161	250	528	2,5	164	1019	-	1964
9	9	160	44	14	-	184	-	-	-	-	671	671	3,6	-	1056	-	-
10	10	47	68	17	5	209	298	-	298	170	228	994	4,8	851	638	3830	1702
11	-	40	40	30	18	203	165	-	345	-	889	1399	6,9	1650	-	-	-
12	12	175	52	14	17	209	271	106	40	538	394	1349	6,5	1143	-	6686	914
13	13	66	67	20	8	220	-	-	422	304	481	1207	5,5	2200	-	-	485
14	14	85	42	22	18	205	130	55	-	358	428	971	4,7	991	396	8013	-
15	28	35	51	23	3	205	76	71	179	50	509	885	4,3	1509	-	-	2971
16	16	80	28	15	16	199	113	-	131	68	788	1100	5,5	188	1250	-	2800
17	17	33	52	15	9	193	112	99	190	220	155	776	4,0	-	1333	5152	-
18	26	45	44	18	20	182	47	-	199	325	856	1427	7,8	-	-	4000	1111
19	19	28	36	21	7	213	100	34	289	-	798	1221	5,7	1065	1065	-	-
20	20	110	49	22	17	197	-	211	233	187	500	1131	5,7	544	544	2735	1279
21	21	230	37	-	35	200	95	-	682	266	155	1198	6,0	1127	821	-	702
22	25	172	65	27	15	220	186	151	491	256	318	1402	6,4	1163	1163	7326	-
23	23	164	42	17	23	196	169	-	624	-	325	1118	5,7	1610	600	6585	780
24	24	180	31	17	9	208	143	-	-	655	84	882	4,2	2778	-	-	1944
25	-	265	30	19	19	200	53	51	-	310	618	1032	5,2	-	999	1524	3346

*) Et Læs Hø regnet til 1200 Pd., naar intet andet opgives, og en Givt til 5 Pd.

**) En Tønde Runkelroer, Gulerødder og Rutabaga regnet til 180 Pd., en Tønde Turnips til 160 Pd.

891—92 paa 25 Gaarde.

Produceret pr. Ko						Mælkeforbrug		Pr. 100 Pd. opnaaet Pris for			Antal Kalve		Mælkerisystem
Pd. Mælk	Pd. Smør	Pd. frisk Ost	Pd. Svin levende Vægt	Solgt Pd. skummet Mælk	Pd. sk. Mælk til Kalve og Husholdn.	til 1 Pd. Smør	til 1 Pd. frisk Ost	Smør	Ost	Svin	Tillagt	Fedet	
2737	93	104	153	9	632	28,0	13,5	106,95	20,00	29,23*)	20	3	Bøtter.
918	63	67	89	79	306	28,4	13,1	115,40	21,50	31,50*)	14	-	Vand og Is.
2971	105	108	64	22	578	26,7	12,9	110,80	16,00	29,00*)	25	9	B. & W.s Centrifuge.
838	58	67	72	83	241	31,0	13,8	103,36	20,00	31,00*)	22	2	Is og Fade.
2826	106	117	103	20	856	25,8	12,9	106,60	16,98	31,56*)	10	-	Lavals Alfa-K.
2089	69	-	167	-	633	29,7	-	105,80	-	28,80	10	-	Mælkekjærning.
2817	102	121	141	56	368	26,5	14,2	109,24	13,00	31,79*)	30	2	Alfa-Turbine.
687	63	9	92	-	721	26,1	13,5	106,41	-	30,55	15	-	K. & H.s Centrifuge.
290	42	-	85	5	540	29,8	-	105,33	16,00	27,75	34	-	Bøtter.
3374	109	7	115	51	1287	29,6	12,6	107,00	20,00	31,00*)	8	8	Vandmælkeri.
2673	85	16	154	163	621	30,8	10,0	106,50	25,00	31,22	6	-	Bøtter.
2353	77	75	200	93	828	29,6	13,0	110,85	14,00	28,25	60	2	B. & W.s Centrifuge.
2646	96	32	110	103	1097	26,9	13,0	103,50	19,00	31,30*)	31	-	Lavals Separator.
2919	-	-	111	-	-	28,1	12,3	111,00	19,29	30,23*)	32	18	B. & W.s Centrifuge.
2377	77	11	111	-	1088	29,4	13,7	103,00	25,00	32,40*)	15	-	Bøtter.
2072	64	92	106	28	468	31,9	12,7	108,55	20,00	-	13	-	Bøtter og Is.
3277	90	66	79	248	1025	31,5	13,9	106,00	25,00	30,00*)	28	-	Is.
2591	95	62	201	726	408	26,2	12,9	123,80	19,10	32,30*)	5	2	B. & W.s Centrifuge.
3192	111	48	99	-	1412	26,4	13,2	104,40	-	29,20*)	9	-	Fade og Is.
2604	102	69	113	42	821	24,3	14,1	106,85	16,93	33,33	32	2	Alfa-Turbine.
1707	7	2	29	25	124	27,2	13,6	**)	**)	-	27	-	Mælkesalg.
3196	84	140	152	28	520	31,6	14,7	112,00	15,00	30,00*)	56	-	B. & W.s Centrifuge.
2648	99	88	197	35	450	27,6	15,1	111,80	20,00	28,81*)	16	19	do.
2842	102	75	103	41	685	27,9	14,0	104,27	16,00	31,43*)	45	-	do.
2448	84	27	87	114	899	27,3	13,4	107,90	22,10	30,30*)	98	-	do.

*) Gjennemsnitspris for hele Aaret.

**) Brugt i Husholdningen, medens 335,023 Pd. sød Mælk er solgt à 4,6 Øre Netto.

eller »mønsterværdige« Bedrifter; men det er Formaålet at belyse, hvorledes Forholdene have været i det forløbne Aar. — Der er indsamlet Regnskaber fra store og smaa Gaarde i Landets forskjellige Egne, fra Gaarde med moderne Centrifuger og andre med mere gammeldags, men under de stedlige Forhold maaske mere fordelagtige Mælkerisystemer. Og derved, at Flertallet af disse Gaarde indsende Regnskaberne Aar efter Aar ledsagede af mange detaillerede Oplysninger, bliver det muligt at anstille nogenlunde paalidelige Sammenligninger mellem Aarene indbyrdes. — Nr. 11 og 25 ere nye tilkomne Korrespondenter. Nr. 21 er en ældre Korrespondent, der omend boende i lang Afstand iaar har solgt næsten al sin Mælk til Kjøbenhavn.

Hvad først Koholdet angaar, er der flere Landmænd, der ikke kunne bringe saamange af Køerne som ønskeligt til at kælte inden Nytaar, og dernæst er der adskillige, saaledes Nr. 2 og 3, der Aar efter Aar have en stor Del Kastere. Nr. 3 skriver herom »kun 60 Stkr. af Køerne ere over 5 Aar, Resten under. Det er navnlig for 2, 3 & 4 Aaringerne, at Kastningen er saa hyppig; den plejer at holde op ved 5 Aars Alderen«. — Nr. 9 skriver derimod »sidste Vinter havde jeg det hos mig enestaaende Tilfælde, at jeg ingen Kastere og Overløbere havde«, hvilket er saa meget mere mærkværdigt, som Besætningen er meget stor og vedligeholdes ved eget Tillæg — 160 Køer med et Indskud af 26 Toaarskvier. — Nr. 5 er ligeledes saa heldig hverken at møde med Kastere eller Overløbere i dette Regnskabsaar; men det er en mindre Gaard, og nu i Efteraaret 1892 er dér til Gjengjæld saamange Overløbere, som ingensinde tidligere.

Om Fodringen maa det bemærkes, som allerede ovenfor nævnt, at meget Hø og Halm var stærkt udvasket, og at en stor Del af den opfodrede Sæd var af tarvelig Kvalitet. Følgen heraf viste sig hurtig efter Indbindingen særlig derved, at de nykælvede Køer ikke vare til at bringe op til den sædvanlige Mælkeydelse, men i mange

Tilfælde gave 5—10 Pd. Mælk mindre pr. Stk., end de samme Køer havde givet de foregaaende Aar ved et lignende Antal Pd. Kraftfoder. — Nr. 4 skriver »uagtet jeg paa Grund af Høets og Halmens slette Beskaffenhed har brugt et ualmindelig stort Kvantum Foderstoffer og Korn, har Udbyttet saavel Vinter som Sommer været ualmindelig slet, og det har tydelig vist sig, hvor stor Betydning Beskaffenheden af Hø og Halm har. Foderbeholdningen gik omtrent med, men der blev heller ikke sparet.« — Nr. 24 skriver »af flere Grunde stiller Resultatet af Køernes Vinterfodring sig slettere for Aaret 1891—92 end for Aaret forud 1) først en senere Kælvningstid dels med, men for største Delen mod min Vilje, 2) de høje Priser paa Foderstoffer og 3) Vanskelighed ved at faa fuld Betaling for Høet, naar det gives i stor Mængde, og en Del af det er, grovt.«

Flere Udtalelser vidne om, at gode Oliekager iaar have givet mere Mælk end samme Mængde Korn, hvilket jo ikke er forunderligt, særlig hvor Kornet er af daarlig Kvalitet. Og adskillige Korrespondenter have fortrinsvis anvendt Oliekager fremfor Klid, saaledes som Nr. 3, der skriver »i Anledning af de høje Klidpriser har jeg ingen Klid anvendt førend henimod April, men givet Solsikke-Palme- og Rapskager«. — Nr. 22 skriver »Ved stærk Røefodring ere Kagerne uundværlige.« — Nr. 18 er særlig tilfreds med afskallede Bomuldsfrøkager. — Nr. 1 skriver »Kontrol med Foderstoffer er nødvendig, men besværlig at gennemføre«; og Nr. 13 udtaler den Erfaring, at Majs udmærket kan bruges i fintmalet Tilstand og Pund for Pund kan erstatte Blandkorn uden Nedgang i Mælkeudbyttet.

I Tab. II a er Vinterfodringen og Mælkeudbyttet opgjort paa sædvanlig Maade, idet Hø og Rodfrugter er omset til Kraftfoder ved Reduktion efter følgende Forholdstal:

100 Pd. Kraftfoder	=	100
— — Kløverhø	=	40

Tab. II a. Vinterfodringen 1891—92.

Mælkeriernes Nr.	Opfodret pr. Ko af beregnede Kraftfoderenheder.										Foderets Værdi i Kr.	Pd. Mælk pr. Ko.	Kraftfoderenheder forbrugt til 100 Pd. Mælk.	100 Pd. kostet at producere. Kr.					
	Kraftfoder		Enghø	Runkelroer og Gulerødder	Turnips og Rutabaga	Ialt	I Gjen- nemsnit pr. Dag af		Foderets Værdi i Kr.	Pd. Mælk pr. Ko.				Kraftfoderenheder forbrugt til 100 Pd. Mælk.	1891—92	1890—91	1889—90	1888—89	1887—88
	Kløver og Vikke- havrehø						Kraft- foder	hele Foderet											
1	56	840	720	111	-	251	1922	4,1	9,4	102,73	2737	70,3	3,75	3,95	3,16	2,11	2,83		
2	49	1402	215	192	546	-	2355	6,5	11,0	124,50	1918	122,7	6,49	6,15	4,15	5,90	4,29		
3	60	901	640	-	960	-	2501	3,9	10,8	130,54	2971	84,2	4,39	5,63	-	-	-		
4	23	1447	480	-	244	-	2171	6,7	10,0	114,56	1838	118,1	6,23	7,00	5,10	5,34	4,50		
5	54	1377	172	118	127	-	1794	6,2	8,0	96,07	2826	63,4	3,40	3,25	3,37	3,08	3,17		
6	38	826	356	119	440	-	1741	4,1	8,7	95,31	2089	83,3	4,56	3,69	5,44	4,20	5,70		
7	53	1640	242	-	453	-	2335	6,7	9,5	132,07	2817	82,9	4,69	3,94	3,88	-	-		
8	49	528	66	310	-	157	1061	2,5	5,0	55,83	1687	63,0	3,31	4,15	3,61	-	-		
9	44	671	-	352	-	-	1023	3,6	5,6	51,15	1290	79,6	3,97	3,91	5,55	3,12	-		
10	68	994	340	213	383	126	2056	4,8	9,8	110,46	3374	60,9	3,28	2,85	3,16	-	2,54		
11	40	1399	660	-	-	-	2059	6,9	10,1	108,05	2673	77,0	4,04	-	-	-	-		
12	52	1349	457	-	669	73	2548	6,5	12,2	136,95	2353	108,3	5,82	5,09	4,31	5,36	5,42		
13	67	1207	880	-	-	39	2189	5,5	10,0	116,71	2646	82,7	4,41	5,00	-	-	-		
14	42	971	396	132	801	-	2300	4,7	11,2	120,43	2919	78,8	4,13	3,77	3,49	4,12	3,47		
15	51	885	604	-	-	238	1727	4,3	8,4	90,11	2377	72,7	3,79	4,03	-	-	-		
16	28	1100	75	417	-	224	1816	5,5	9,1	93,92	2072	87,6	4,53	3,68	3,71	3,01	2,88		
17	52	776	-	1111	515	-	2402	4,0	12,4	126,31	3277	73,6	3,85	3,43	3,32	3,12	3,50		
18	44	1427	-	-	400	89	1906	7,8	10,5	101,01	2591	73,5	3,90	3,81	4,22	3,76	3,88		
19	36	1221	426	355	-	-	2002	5,7	9,4	104,33	3192	62,7	3,27	3,10	2,24	3,64	3,54		
20	49	1131	218	181	274	102	1906	5,7	9,7	101,61	2604	73,2	3,90	4,32	-	-	-		
21	37	1198	451	274	-	56	1979	6,0	9,9	109,38	1707	115,9	6,40	3,78	3,66	5,76	5,25		
22	65	1402	465	388	733	-	2988	6,4	13,6	160,24	3196	93,5	5,01	3,99	-	-	-		
23	42	1118	644	200	659	62	2683	5,7	13,7	142,08	2648	101,3	5,36	5,02	4,69	5,72	-		
24	31	882	1111	-	-	156	2149	4,2	10,3	115,43	2842	75,6	4,06	3,48	3,44	-	-		
25	30	1032	-	333	152	268	1785	5,2	8,9	93,39	2448	72,9	3,81	-	-	-	-		

Tab. II b.

Mælkeriernes Nr.	Aargang	Mælkeriernes Nr.				Mælkeriernes Nr.	Aargang	Mælkeriernes Nr.					
		pCt. Kælvere inden 1ste Januar	Pd. Kraftfoder daglig pr. Ko	Ialt Pd. beregnet Kraftfoder daglig pr. Ko	Mælkeudbytte i Pd. pr. Ko			Mælkers Produktionspris Øre pr. Pd.	pCt. Kælvere inden 1ste Januar	Pd. Kraftfoder daglig pr. Ko	Ialt Pd. beregnet Kraftfoder daglig pr. Ko	Mælkeudbytte i Pd. pr. Ko	Mælkers Produktionspris Øre pr. Pd.
1	1889-90	42	3,9	8,3	2839	3,16	13	1890-91	57	5,6	11,7	2514	5,00
	90-91	55	4,9	11,6	2927	3,95		91-92	67	5,5	10,0	2646	4,41
	91-92	56	4,1	9,4	2737	3,75		14	1889-90	51	6,4	12,1	3405
2	1889-90	47	6,9	9,4	2175	4,15	90-91		52	6,4	12,3	3304	3,77
	90-91	19	6,5	10,8	1922	6,15	91-92		42	4,7	11,2	2919	4,13
	91-92	49	6,5	11,0	1918	6,49	15	1890-91	54	3,4	9,1	2245	4,03
3	1890-91	57	3,6	12,6	2595	5,63		91-92	51	4,3	8,4	2377	3,79
	91-92	60	3,9	10,8	2971	4,39		16	1889-90	40	6,7	9,3	2423
	4	1889-90	36	7,2	11,3	2305	5,10		90-91	51	6,0	9,3	2614
90-91		21	6,9	12,3	1911	7,00	91-92		28	5,5	9,1	2072	4,53
91-92		23	6,7	10,0	1838	6,23	17	1889-90	20	3,7	11,4	3252	3,32
5	1889-90	53	6,4	8,4	2762	3,37		90-91	50	2,9	10,4	3201	3,43
	90-91	49	6,8	8,7	2793	3,25		91-92	52	4,0	12,4	3277	3,85
	91-92	54	6,2	8,0	2826	3,40	18	1889-90	60	8,6	11,3	2486	4,22
6	1889-90	33	4,5	12,4	2222	5,44		90-91	36	8,3	11,2	2649	3,81
	90-91	27	3,5	8,6	2400	3,69		91-92	44	7,8	10,5	2591	3,90
	91-92	38	4,1	8,7	2089	4,56	19	1889-90	55	5,0	6,7	3016	2,24
7	1889-90	59	7,4	9,9	2810	3,88		90-91	58	6,2	9,5	3349	3,10
	90-91	64	6,1	10,2	3121	3,94		91-92	36	5,7	9,4	3192	3,27
	91-92	53	6,7	9,5	2817	4,69	20	1890-91	48	7,6	11,9	2664	4,32
8	1889-90	49	1,8	6,3	1839	3,61		91-92	49	5,7	9,7	2604	3,90
	90-91	45	1,2	7,6	1877	4,15		21	1889-90	48	5,6	8,4	2420
	91-92	49	2,5	5,0	1687	3,31	90-91		33	4,4	6,5	1821	3,78
9	1889-90	44	3,0	5,9	935	5,55	91-92		37	6,0	9,9	1707	6,40
	90-91	47	3,2	5,2	1343	3,91	22	1890-91	33	6,1	10,8	3131	3,99
	91-92	44	3,6	5,6	1290	3,97		91-92	65	6,4	13,6	3196	5,01
10	1889-90	58	4,5	9,0	3028	3,16		23	1889-90	38	8,6	12,5	2835
	90-91	56	4,7	9,9	3444	2,85	90-91		45	7,0	13,5	3090	5,02
	91-92	68	4,8	9,8	3374	3,28	91-92		42	5,7	13,7	2648	5,36
12	1889-90	-	6,0	10,7	2571	4,31	24	1889-90	62	5,7	9,3	2885	3,44
	90-91	50	5,8	13,3	2686	5,09		90-91	53	4,5	10,0	3255	3,48
	91-92	52	6,5	12,2	2353	5,82		91-92	31	4,2	10,3	2842	4,06

100 Pd. Enghø	=	33 ¹ / ₃
— — Gulerødder og Runkelroer	=	10
— — Turnips og Rutabaga . .	=	8
— — Kartofler	=	25

Til disse Forholdstal maa iaar bemærkes, at medens tidligere 100 Pd. Enghø har været regnet lig 25 Kraftfoderenheder, er der nu sket en Forhøjelse til 33¹/₃, fordi jeg fra forskjellig Side og særlig fra Korrespondent Nr. 5 er bleven gjort opmærksom paa, at der formentlig oftest behøves kun tre og ikke fire Pund Enghø til at erstatte et Pd. Korn.

I Tab. II a er der dernæst iaar efter »Pd. Mælk pr. Ko« tilføjet en Rubrik »Kraftfoderenheder forbrugt til 100 Pd. Mælk«; og særlig for at undgaa Misforstaaelse af Tallene i denne Rubrik maa det bringes i Erindring, at her ikke er Tale om alene fuldtmalkende Køers Mælkeydelse i nogle Vintermaaneder; men Tallene gjælde Mælkeproduktionen fra hele Besætninger fra Indbinding til Udbinding, saa deri indbefattes saavel Kvier som Kastere og Overløbere ligesom Individuer, der kælve i Foraarsmaanederne, og derfor have været meget ufordelagtige Mælkeproducenter i det Tidsrum, Vinterfodringen omfatter. At »Procent Kælvere inden 1ste Januar« derfor faar en betydelig Indflydelse paa Resultatet af Foderforbruget til 100 Pd. Mælk er ganske naturligt, og man vil finde, at saavel Korrespondenter med faa Kælvere inden Nytaar som saadanne med mange Kastere fortrinsvis have den dyreste Mælkeproduktion.

Hvad Foderets Beregning til Penge angaar, er Kraftfoderenheden sat til 5 Øre, medens dog de om Vinteren brugte Handelsfoderstoffer, Kager og Klid, ere beregnede til 6 Øre pr. Pund — et Forhold, der er begrundet ved de i Indledningen refererede Kjendsgjerninger, hvortil maa føjes den Bemærkning, at den Mængde Sæd, der i Sommeren 1892 blev opfodret paa Svinene, vistnok vanskelig kunde have været solgt til 5 Øre Netto, hvoraf følger, at man i Aarsregnskabet kan have Grund til at sætte den

Del af den selv samme Sæd, der opfodredes om Vinteren, til samme Pris.

Til Sammenligning mellem de forskjellige Aar tjener særlig Tab. II b. — Af de her sammenstillede Tal synes det, at Nr. I har havt Fordel af at indskrænke sin Fodring noget, og det ser ud til, at nogle af de andre Gaarde rimeligvis kunde have havt Fordel af en Forandring i samme Retning. Tallene lade i hvert Fald formode, at f. Ex. Nr. 2, 4, 12, 21, 22 og 23 have givet noget mere Foder sidste Vinter, end der har været fordelagtig i Forhold til Køernes Mælkeydelse og Kælvingstid. Og som to Grunde til et utilfredsstillende Resultat maa særlig nævnes — ufordelagtig Anvendelse af Kraftfoder til Køer, der i Øjeblikket give lidet eller intet Mælk, — og samtidig Anvendelse af Kraftfoder og saa meget Hø, at sidstnævnte Foder ikke bliver udnyttet.

I Tab. III findes en Sammenstilling af Tallene angaaende Fodringen og Udbyttet af Sommerholdet. — Med Undtagelse af Nr. 21, der skriver, at Køerne sattes paa Græs den 5te Maj formedelst Fodermangel, angive Korrespondenterne gennemgaaende, at Foderet slog til; men de fleste tilføje rigtignok, at trods den store Beholdning om Efteraaret var baade Hø og Halm gaaet med, da Udbindingstiden kom.

Der var Udsigt til tidlig Græsning; men i Begyndelsen af Maj var Vejrliget koldt og raat, saa Vegetationen kun udviklede sig langsomt, og da Udbindingen midt i Maaneden blev almindelig, var det smaat nok med Græsset. Men heri skete et forbausende Omslag i Slutningen af Maj. Den 26de fejredes vort Kongepars Guldbryllupsfest, og just i de Dage, da en sjælden festlig Stemning var raadende i hele Landet, fremdrev en mærkværdig Varme den rigeste Vegetation paa de nylig tilsaaede Marker, man kunde ønske. De allerede afgræssede Stykker bleve snart bedre end de tidligere havde været; og den nye Kløver udviklede sig til en saadan Frodighed, at det i Løbet af

Tab. III. Sommerfodring

Mælkeriernes Nr.	Kholdets Størrelse	Antal Græsblade	Produktion pr. Ko						Mælkeforbrug til 1 Pd.		Salgspris pr. 100 Pd.			
			Pd. Mælk	Pd. Smør	Pd. frisk Ost.	Pd. Svin	Skummet Mælk anvendt		Smør	frisk Ost	Smør	Ost	Svin	Skummet Mælk
							Salg Pd.	Kalve og Hus-holdning						
1	108	141	1414	47	62	154	9	225	29,5	12,5	93,88	20,00	29,23 *)	1,0
2	78	148	2112	70	64	90	60	303	29,1	14,9	95,30	22,00	31,50 *)	1,6
3	138	97	1049	42	41	64	24	134	25,2	12,9	96,70	16,00	29,00 *)	0,7
4	138	153	1854	68	89	73	29	323	27,4	12,1	97,35	20,00	31,00 *)	1,5
5	38	143	2677	86	133	103	28	494	30,5	13,4	92,60	16,98	31,56 *)	1,5
6	44	155	1970	66	-	168	-	439	29,4	-	91,70	-	28,80 *)	1,5
7	157	96	1514	60	58	141	30	80	24,0	14,1	92,67	14,00	31,79 *)	1,0
8	66	166	1499	57	42	93	-	569	25,6	13,9	93,27	20,00	30,55 *)	1,0
9	168	171	1798	58	87	81	6	164	30,7	14,6	91,50	16,00	32,50	2,0
10	45	154	1833	65	7	116	33	668	26,4	12,8	93,00	20,00	31,00 *)	2,0
11	38	162	2127	69	14	154	-	300	30,3	10,1	90,40	25,00	31,22 *)	1,5
12	181	141	1992	61	63	201	135	516	30,9	13,1	96,80	16,00	33,00	1,0
13	64	151	1330	56	43	111	64	220	23,4	13,4	87,00	19,00	31,30 *)	1,5
14	85	164	2441	-	-	111	-	-	28,1	12,3	92,00	19,29	30,23 *)	1,4
15	35	162	2044	73	61	111	-	638	27,9	14,2	88,60	21,00	32,40 *)	1,0
16	73	156	1455	53	76	107	31	190	27,4	12,0	81,29	20,00	-	2,0
17	33	157	2315	47	42	80	273	498	34,2	14,3	91,00	25,00	30,00 *)	2,0
18	45	-	2495	88	52	201	638	498	27,0	13,0	102,70	17,30	32,30 *)	1,9
19	27	146	1944	67	43	99	-	684	26,4	13,1	88,00	-	29,20 *)	1,0
20	103	109	2776	94	59	114	23	519	24,4	14,4	94,24	16,00	33,00	1,0
21	220	161	2068	8	2	30	24	131	26,4	11,2	**)	**)	-	1,2
22	155	102	1634	48	56	152	27	354	26,2	13,7	92,00	15,00	30,00 *)	0,7
23	162	85	2248	81	70	197	23	99	26,2	12,0	97,70	16,00	28,81 *)	1,2
24	170	142	1950	74	76	103	76	226	26,5	14,0	92,00	16,00	31,43 *)	2,0
25	265	167	2302	80	54	87	151	720	28,3	12,9	93,70	18,00	30,30 *)	1,2

*) Gjennemsnit for hele Aaret.

**) Brugt i Husholdningen, medens 398,435 Pd. sød Mælk er solgt à 4,6 Øre Netto

Mælkerindbytte paa 25 Gaarde i 1892.

Foder pr. Ko				Mælkerisystem	Anmærkning	Sommeren 1891	
Pd. Kraftfoder	Pd. Kløverhø	Pd. Enghø	Tdr. Land Græs-areal			Pd. Mælkeudbytte pr. Ko	Mælkeforbruget til 1 Pd. Smør
58	-	-	c. 0,8	Is $11/6 - 5/9$, ellers Bøtter	Lidt delvis Staldfodring	1633	27,2
-	-	-	c. 0,8	Is og Vand	—	1800	28,0
35	-	-	-	B. & W.s Centrifuge	Staldfodring $15/6 - 22/7$	983	25,0
-	-	-	-	Is og Fade	—	2257	31,2
-	-	-	-	Lavals Alfa K. Separator	—	2287	29,4
-	-	-	c. 0,8	Mælkekjærning	—	2000	29,5
09	-	-	c. 1,2	Lavals Alfa Turbine	Staldfodring $5/7 - 1/8$	1434	24,9
-	-	-	c. 0,9	K. & H.s Centrifuge	Fodermangel om Foraaret	1502	27,5
-	-	-	c. 1,2	Bøtter, men Is $1/6 - 31/8$	—	1788	30,8
-	-	-	c. 0,7	Vandmælkeri	—	2121	27,5
-	-	-	c. 1,2	Bøtter og Mælkekjærning	—	-	-
-	-	-	c. 1,1	B. & W.s Centrifuge	Paa Stald $25/6 - 11/7$	2359	30,1
-	-	-	c. 1,1	Lavals Separator	—	1949	24,0
46	44	-	c. 0,7	B. & W.s Centrifuge	Regnskabet omfatter $1/10 - 24/10$ 91 og $16/5 - 3/10$ 92	2287	27,7
-	-	-	c. 1,2	Bøtter og Is	Rigelig Græsning	2272	27,7
85	-	137	c. 1,2	Is og Bøtter	Indbinding 10. Oktbr.	1609	28,2
40	-	879	c. 0,6	Is — 24 Timer	Kørne inde om Natten	2168	33,5
69	-	-	c. 0,6	B. & W.s Centrifuge	Skiftevis Staldfodring	2618	27,5
-	-	-	c. 1,6	Is og Jærnfade	—	1937	24,7
18	-	119	c. 1	Alfa-Turbine	Sparsom Græsn. om Efteraar.	2372	24,4
-	-	-	-	Mælkesalg	Fodermangel om Foraaret	1757	34,2
16	-	-	c. 0,7	B. & W.s Centrifuge	Staldfodring $13/6 - 18/7$	1970	24,5
52	111	-	c. 0,8	B. & W.s Centrifuge	Staldfodring $20/6 - 30/7$	2121	24,0
-	176	-	c. 0,7	B. & W.s Centrifuge	Rigelig Græsning	1970	24,5
-	-	-	-	B. & W.s Centrifuge	Noget sparsom Græsning	-	-

faa Dage viste sig ikke alene at blive rigelig Græsning til Kørne, men ogsaa at være Sandsynlighed for et stort Høforraad til den kommende Vinter. — »Guldbryllupsheden«, der just indtraf i det belejligste Tidspunkt, blev Millioner Kroner værd for det danske Mælkeribrug; thi de truende Udsigter til en dyr Mælkeproduktion hele Sommeren igjennem forandredes hurtigt til de bedste Forhold, man overhovedet kunde ønske sig. — Mange Mælkerier, der hele Vinteren igjennem og hen paa Foraaret havde haft mindre Mælk at arbejde med end normalt, naaede i Juni endogsaa over deres sædvanlige Mælkemængde. Mælken var god, og Smørret fandt vedblivende livlig Efterspørgsel, som Tilfældet havde været fra Aarets Begyndelse af.

Om »Guldbryllupsheden« maa det endvidere meddeles, at den synes i de sidste Dage af Maj, da Temperaturen var 25° C. og derover, at have haft en hidtil ubekjendt fysiologisk Indvirkning paa adskillige Køer, idet disse uden tilsyneladende at være syge gave aldeles abnorm tynd Mælk, medens andre Køer ved Siden af gave Mælk af normal Fedme. — Det i faa Dage stigende Mælkeforbrug til et Pd. Smør foranledigede, at der opstod Mistanke om Forfalskninger, der bestyrkedes ved Kontrolundersøgelse af de enkelte Leverandørers Mælk. Ved »Staldprøve« og nærmere Undersøgelse viste det sig imidlertid flere Steder, at Mælken vel var fuldstændig abnorm fedtfattig, men dog ikke var »forfalsket« i den Forstand, dette Ord almindelig tages, — og de iagttagne Tilfælde bløve talende Vidnesbyrd om, hvor forsigtig man bør være med at beskyldte Mælkeproducenter for at have begaaet Bedrageri uden først nøje at have undersøgt alle paagjældende Forhold.

Mælkeforbruget til et Pund Smør har iøvrigt i det forløbne Aar mange Steder givet Anledning til Utilfredshed og Bekymring. — Strax efter Indbindingen, og alt eftersom Kørne kælvede, viste det sig ikke alene, at Kørne malkede mindre end almindeligt, men mange Steder var Mælken tillige noget tyndere end de foregaa-

ende Aar. Klagerne i saa Henseende forstummede vel, da Græsningen blev rigtig; men mange erfarne Mælkerfolk ere ikke uden Bekymring om, hvorledes det i Virkeligheden forholder sig, og Opmærksomheden fæstes naturlig først og fremmest paa »Renskumningen«. Om denne kan det ikke nægtes, at den uden Tvivl i adskillige Mælkerier lader en Del tilbage at ønske, særlig fordi man arbejder med lidt forældede Centrifuger, der bydes en saa stor Mælketilstrømning, som de kun kunne renskumme i de gunstigste Tilfælde, — naar de gaa med tilstrækkelig Fart uden at ryste, — og Mælken uden at være »tung« har den rette Varmegrad.

I denne Henseende maa det som et ret væsentligt Fremskridt anføres, at et stort Antal Mælkerier i det forløbne Aar have anskaffet Alfaseparatorer eller ladet ældre Separatorer omdanne efter det nye System. — Alfasetemet har nu vist sig, hvad Skumningsevnen angaar fuldtud at svare til, hvad der blev lovet fra Fabrikens Side, og omend der er en Del at bemærke, hvad Konstruktionen og Holdbarheden angaar, ere Brugerne af den dog veltilfredse, idet den med mindre Kulforbrug skummer hurtigere og leverer Skummetmælken c. 0,1 pCt. mere fedtfattig, end man i Almindelighed er vant til. Og dette sidste alene vil sige en Forøgelse i Smørudbyttet af over 3 pCt., hvilket sammenholdt med den forkortede Skumningstid gjør Anskaffelsen økonomisk rigtig i de fleste store Mælkerier.

Men ogsaa fra Steder, hvor man er sikker paa Renskumningen, kan man høre Beretninger om stigende Mælkeforbrug til et Pund Smør. Saaledes angiver et Herregaardsmælkeri, hvor Arbejdet igjennem mange Aar har været ledet med stor Omhu, at den ved Centrifugens Indførelse tilvejebragte Nedgang i Aarsforbruget af Mælk til Smør nu synes lidt efter lidt at være tabt, saaledes at man staar overfor den beklagelige Kjendsgjerning nu med Centrifuge ikke at naa et større Smørudbytte af Mælken, end man tidligere naaede ved Hjælp af de ældre Skumningssystemer. — Man tvinges til at tænke over, hvorfor

Tab. IV. Udbytte af skummet Mælk, Svinehold og Osteproduktion 1891—92.

Mælkeriernes Nr.	Svineholdet							Sk. Mælk pr. Ko		Oste-produktion pr. Ko		Udbytte pr. Ko af Svin, Øst og skum. Mælk	
	Solgt Grise pr. Ko Kr.	Solgt og forbrugt Fedesvin pr. Ko (levende Vægt)			Kraftfoder til Svinene (pr. Ko)		Ialt med Fradrag af Kraftfoderets Værdi	Salg. Kr.	Til Kalve og Hus-holdningsbrug Kr.**)	Pd. frisk Ost	Kr.***)	Ialt Kr.	Med Fradrag af Svinenes Kraftfoder Kr.
		Forbrugt Pd.	Solgt Pd.	Kr.	Pd.	Kr.							
1	4,82	21	286	90,04	867	43,35	51,51	0,18	8,57	166	29,80	133,41	90,06
2	8,31	44	135	56,39	632	31,60	33,40	2,27	6,09	131	25,74	98,80	67,20
3	5,09	18	110	37,12	632	31,60	9,61	0,35	7,12	149	21,44	71,12	39,52
4	5,29	14	131	44,95	367	18,35	31,89	1,68	5,64	156	28,00	85,56	67,21
5	6,44	53	153	65,01	518	25,90	45,55	0,72	13,50	250	37,91	123,58	97,68
6	-	26	309	96,48	1050	52,50	43,98	-	10,72	-	-	107,20	54,70
7	-	-	282	89,66	1014	50,70	38,96	0,86	4,48	179	20,45	115,45	64,75
8	0,96	30	155	56,52	515	25,75	31,73	-	12,90	51	9,20	79,58	53,83
9	3,72	25	141	49,92	481	24,05	29,59	0,22	7,04	87	11,20	72,10	48,05
10	2,18	18	213	71,61	674	33,70	40,09	1,68	19,55	14	2,60	97,62	63,92
11	16,65	45	263	95,69	603	30,15	48,89	2,45	9,21	30	6,00	96,70	66,55
12	2,02	34	367	121,30	1320	66,00	57,32	2,28	13,44	138	18,50	157,54	91,54
13	4,32	21	200	68,48	853	42,65	30,15	2,51	13,17	75	11,97	100,45	57,80
14	3,82	37	185	65,34	927	46,35	22,81	-	-	-	-	-	-
15	6,24	39	183	71,93	531	26,55	51,62	-	17,26	72	13,05	108,48	81,93
16	1,11	16	197	64,97	765	38,25	27,83	1,18	6,58	168	30,20	104,04	65,79
17	-	-	159	47,82	500	25,00	22,82	10,42	15,23	108	24,25	97,72	72,72
18	0,27*	45	357	129,85	2018	100,90	34,78	25,92	9,06	114	18,83	189,49	88,59
19	-	76	122	57,82	182	9,10	48,72	-	20,96	91	14,76	93,54	84,44
20	2,35	47	180	75,29	533	26,65	51,99	0,65	13,40	128	18,98	110,67	84,02
21	7,86	8	51	18,29	196	9,80	8,49	0,61	2,55	4	0,70	30,01	20,21
22	3,03	11	293	91,20	807	40,35	53,88	0,41	8,74	196	26,40	129,78	89,43
23	-	28	366	113,51	949	47,45	66,06	0,73	5,49	158	25,88	145,61	98,16
24	-	17	189	64,74	516	25,80	38,94	2,34	9,11	151	19,36	95,55	69,75
25	0,50	12	162	52,72	482	24,10	29,12	3,31	16,19	81	12,60	85,32	61,22

*) Desuden en Førgelse af Svinebestandens Værdi af 5,56 Kr. pr. Ko.

***) Den skummede Mælk beregnes til 1 Øre pr. Pd.

****) Hvor Ostens Svind ej er opgivet, er beregnet 10 pCt. for frisk og 20 pCt. for lagret Ost. Og hvor Osteprisen ej er opgivet, er den beregnet til 18 Øre pr. Pd.

Køernes Mælk altsaa nu er tyndere end for en halv Snes Aar tilbage, — og den sandsynligste Aarsag bliver den, at de paagjældende Gaarde, da de vitterligt have vedligeholdt Besætningerne ved Tillæg fortrinsvis efter »de bedste Malkere«, have været uheldige og ere komne til at opdrætte »Skummetmælkskøer« i Stedet for »Smørkøer« — en Forklaring, der synes at blive bekræftet ved Erfaringerne fra Andelsmælkerier, hvor der nu i flere Aar er blevet betalt efter Flødeprocent, og hvor Mælkeforbruget er gaaet ned eller i hvert Fald er blevet staaende, medens det vistnok vil falde vanskeligt at paavise mange Andelsmælkerier med Betaling alene efter Vægt og nedadgaaende Mælkeforbrug. — At der heldigvis er Gaarde med vedvarende lille Mælkeforbrug, bør selvfølgelig ikke glemmes, og derpaa er f. Ex. Korrespondent Nr. 20 et glædeligt Exempel. — At saavel Nr. 14 som Nr. 20 have indført regelmæssig Kontrolcentrifugering af de enkelte Køers Mælk skal her nævnes baade som et Vidnesbyrd om, at Arbejdet ikke er uoverkommeligt, og som et umiskjendeligt Tegn paa, at ikke alene de smaa Andelshavere til Mælkerierne med Betaling efter Flødeprocent, men ogsaa enkelte større Kvægopdrættere begynde at interessere sig for dette vigtige Spørgsmaal. Og endelig kan det her nævnes, at i Aarets Løb er der i Holbæk Amt blandt Andelshaverne i Kildebrønde Andelsmælkeri dannet en Kvægavlsforening særlig med det Formaal for Øje ved strængt Udvalg af Stamkøerne at fremme Produktionen af fed Mælk.

I Tab. IV findes en Opgjørelse angaaende Udbyttet af Skummetmælk, Osteproduktion og Svinehold. — Ostepriserne havde som i sidste Aarsberetning omtalt været ualmindelig høje i 1891. Efterspørgslen vedblev at holde sig i Begyndelsen af Aaret 1892; men som det var at vente aftog den hen paa Sommeren. Det viste sig ikke alene vanskeligt at finde Kjøbere til de ved de høje Priser det foregaaende Aar fremkaldte nye Produktioner;

men mange ældre Osteproducenter maatte i Sommerens Løb nedsætte Prisen noget, og i August og September blev Afsætningen helt trykket. — De fleste Mælkerier havde dog ikke meget store Lagre, saa nogen egentlig stor Overproduktion som for 6 Aar siden viste sig heldigvis ikke at være til Stede, hvilket for en stor Del maa tilskrives de i Aarets Løb stigende Svinepriser, der lod Folk være mindre nøjeseende med at en Del Skummetmælk løb til Svinene.

I hvilken Udstrækning en Del af Korrespondenterne have brugt Skummetmælk til Kalvefedning fremgaar allerede for en Del af Tab. I; men af mere almindelig Betydning er det dog, hvormange Kalve der lægges til, og at dette nu er et stort Antal spores i alle Landets Egne med Undtagelse af Kjøbenhavns Amt, ligesom Tallene i Tab. I og V vidne derom.

I hvor betydelig Grad Svineholdet er en større Indtægtskilde end Osteproduktionen for mange store Gaarde, derom oplyse Tallene i Tab. IV en Del, og Forholdet er dog langt mere udpræget hos de fleste mindre Landbrugere, der ere med i Andelsmælkerierne. — Endvidere illustrere Tab. IV, at paa en enkelt Undtagelse nær tillægge de 25 Gaarde selv alle de Smaagrise, der er Brug for paa Gaarden, og de fleste holde af at have saa mange Grisesøer, at der kan blive en Del Grise til Salg. — Tallene i Kolonnerne »Solgt og forbrugt Fedesvin pr. Ko« godtgjør, at der forholdsvis er adskillige Gaarde i Danmark, der ikke nøjes med at producere ét Slagterisvin pr. Ko; thi 8 af 25 Gaarde have solgt og forbrugt c. 300 Pd. Fedesvin og Nr. 12, 18 og 23 endog c. 400 Pund eller rigelig to Slagterisvin for hver Ko i Besætningen.

At Overskudsudførslen af levende Svin og Flæsk fremdeles er stigende, fremgaar som hosstaaende Tabeller vise baade af den danske og den engelske Statistik. Og uden Tvivl vil endnu i nogle Aar en Stigning være mulig, hvis ikke uforudsete Hindringer indtræde, men Svinepriserne

derimod saaledes som nu ville holde sig høje i Forhold til Sædpriserne.

Overskuds-Udførsel af

	levende Svin	Flæsk og Skinker
1882—83	312,000 Stkr.	11,979,000 Pd.
83—84	310,000 —	25,907,000 —
84—85	189,000 —	19,200,000 —
85—86	193,000 —	19,900,000 —
86—87	249,000 —	28,000,000 —
87—88	60,378 —	59,800,000 —
88—89	21,530 —	65,400,000 —
89—90	64,737 —	58,600,000 —
90—91	196,087 —	56,393,753 —
91—92	199,731 —	71,371,744 —

Indførselen til Storbritannien

Bacon fra	1889	1890	1891	1892
	Cwts à 101 $\frac{1}{2}$ d. Pd.	Cwts à 101 $\frac{1}{2}$ d. Pd.	Cwts à 101 $\frac{1}{2}$ d. Pd.	Cwts à 101 $\frac{1}{2}$ d. Pd.
Danmark	575,304	465,866	580,868	671,882
Tyskland ...	63,639	1,390	3,748	3,089
Forenede Stater	2,547,643	2,934,465	2,675,054	2,895,951
Andre Lande	311,558	388,849	250,539	310,453
Ialt. ...	3,498,144	3,790,570	3,510,209	3,881,375

Her skal der tillige mindes om, at Fodringsforsøgene atter i 1892 have bragt Klarhed i nogle omdisputerede Spørgsmaal angaaende Svinenes Fodring. Det er nemlig ved Laboratoriets 26 Beretning bleven konstateret, at Hvedeklid ikke er saa fordelagtigt et Svinefoder som Sæd, idet der skal c. 7 Pd. Klid til at frembringe samme Tilvæxt som 5 Pd. Byg eller Rug, og Kliddene give tilmed blødt Flæsk; — og dernæst er det godtgjort, at Runkel-

Tab. V. Mælkerierne

Mælkeriernes Nr.	Køholdets Størrelse	Antal Dage*)	Opfodret til Køer og Svin, alt reduceret til Pd. Kraftfoder						Produceret pr. Ko						
			Køerne			Svinene			Pd. Mælk	Pd. Smør	Pd. Ost	Sk. Mælk anv. Pd. til		Pd. Svin	
			Pd. Kraftfoder	Pd. Hø, Roer etc.	Ialt Pd.	Værdi Kr. Ø.	Pd. Kraftfoder	Værdi Kr. Ø.				Ialt Værdi Kr. Ø.	Salg		Kalve og Husholdning
1	108	366	898	1082	1980	105,63	867	43,35	148,98	4151	140	166	18	857	307
2	78	363	1402	953	2355	124,50	632	31,60	156,10	4030	133	131	139	609	179
3	144	365	936	1600	2536	132,29	632	31,60	163,89	4020	147	149	46	712	128
4	139	370	1447	724	2171	114,56	367	18,35	132,91	3692	126	156	112	564	143
5	38,5	366	1377	417	1794	96,07	518	25,90	121,97	5503	194	250	48	1350	206
6	44,5	354	826	915	1741	95,31	1050	52,50	147,81	4059	135	-	-	1072	333
7	158	366	1749	695	2444	137,52	1014	50,70	188,22	4331	162	179	86	448	282
8	66	369	528	533	1061	55,83	515	25,75	81,58	3183	120	51	-	1290	185
9	164	355	671	352	1023	51,15	481	24,05	75,20	3088	100	87	11	704	166
10	46	363	994	1062	2056	110,46	674	33,70	144,16	5207	174	14	84	1955	231
11	39	366	1399	660	2059	108,05	603	30,15	138,20	4800	154	30	163	921	308
12	178	366	1349	1199	2548	136,95	1320	66,00	202,95	4345	138	138	228	1344	401
13	65	371	1207	919	2189	116,71	853	42,65	159,36	3976	152	75	167	1317	221
14	85	345	1217	1346	2563	133,58	927	46,35	179,93	5360	-	-	-	-	222
15	35	366	885	842	1727	90,11	531	26,55	116,66	4421	150	72	-	1726	222
16	76,5	366	1185	762	1947	100,47	765	38,25	138,72	3527	117	168	59	658	213
17	33	366	1016	1919	2935	152,96	500	25,00	177,96	5592	137	108	521	1523	159
18	45	366	2096	489	2585	134,46	2018	100,90	235,36	5086	183	114	1364	906	402
19	27,5	359	1221	781	2002	104,33	182	9,10	113,43	5136	178	91	-	2096	198
20	106,5	350	1449	815	2264	119,51	533	26,65	146,16	5380	196	128	65	1340	227
21	225	366	1198	781	1979	109,38	196	9,80	119,18	3775	15	4	49	255	59
22	163,5	356	1918	1586	3504	186,04	807	40,35	226,39	4830	142	196	55	874	304
23	163	350	1170	1609	2779	146,88	949	47,45	194,33	4896	170	158	58	549	394
24	175	347	882	1337	2219	118,93	516	25,80	144,73	4792	176	151	117	911	206
25	265	367	1032	753	1785	93,39	482	24,10	117,49	4750	164	81	265	1619	174

*) »Antal Dage« vedkommer særlig Fodringsen, og hvor intet er angivet, er der regnet fra Indbindingsdag til Indbindingsdag.

arsregnskab.

Produktets Værdi.				Produktionens Værdi med Fradrag af Foderets Værdi	Kvægrace	Skumningssystem	Tillagt og fedet Antal Kalve
Sviner Kr. Ø.	Sød Mælk ej anv. til Smør- og Osteproduktion à 5 Ø. pr. Pd.	Svin, Ost og skummet Mælk Kr. Ø.	Ialt Værdi Kr. Ø.				
43,61	2,70	133,41	279,72	130,74	Jydsk	Is og Bøtter	23
39,41	9,85	98,80	248,06	91,96	Rødt dsk. Malkekvæg	Vand og Is	15
56,95	7,95	71,12	236,02	72,13	Angler*)	B. & W.s Centrifuge	34
26,15	4,00	85,56	215,71	82,80	Rødt dsk. Malkekvæg	Is og Fade	26
92,64	7,70	123,58	323,92	201,95	Do.	Lavals K. Separator	10
33,52	3,70	107,20	244,42	96,61	Do.	Mælkekjærning	10
67,02	9,10	115,45	291,57	103,35	Do.	Alfaturbineseparator	32
20,20	4,30	79,58	204,08	122,50	Jydsk	K. & H.s Centrifuge	16
97,31	3,45	72,10	172,86	97,66	Do.	Bøtter og Is	34
77,08	12,70	97,62	287,40	143,24	Angler	Vand	22
52,91	4,10	96,70	253,71	115,51	Rødt dsk. Malkekvæg	Bøtter og Mælkekjærning	6
44,40	8,70	157,54	310,64	107,69	Do.	B. & W.s Centrifuge	62
48,08	4,05	100,45	252,58	93,22	Jydsk	Lavals Separator	31
-	-	-	304,59	124,66	Rødt dsk. Malkekvæg	B. & W.s Centrifuge	50
43,99	5,95	108,48	258,42	141,76	Jydsk	Bøtter og Is	15
15,55	2,65	104,04	222,24	83,52	Do.	Bøtter og Is	13
38,17	48,40	97,72	284,29	106,33	Hollandsk	Is 24 Timer	28
207,99	9,90	189,49	407,38	172,02	Rødt dsk. Malkekvæg	B. & W.s Centrifuge	15
74,84	22,30	93,54	290,68	177,25	Ayrshire	Is og Fade	9
97,58	30,15	110,67	338,40	192,24	Rødt dsk. Malkekvæg	Alfaturbineseparator	34
15,75	155,41	30,01	201,17	81,99	Østfriser & Angler	Mælkesalg 4,6 Ø. pr. Pd.	51
49,46	25,10	129,78	304,34	77,95	Angler	B. & W.s Centrifuge	56
78,64	15,95	145,61	340,20	145,87	Blandet	Do.	35
74,44	-	95,55	269,99	125,26	Jydsk	Do.	45
65,60	9,85	85,32	260,77	142,28	110 jydsk og 155 røde	Do.	113

*) Unge Køer og megen Kastning.

roer er et meget fordelagtigt Svinefoder, og at det særlig betaler sig at fodre med de mest tørstofrige Roeverieteter, ikke mindst fordi det voluminøse Foder hurtigt sætter en Grænse for det Kvantum, der daglig kan fortæres. — Man maa herefter vente, ikke alene at Kliddene endnu mere end hidtil fortrinsvis gives til Køerne, men ogsaa at Roerne, hvor der er faa af dem, fortrinsvis gives til Svinene; thi for de almindelige Runkelroeverieteters Vedkommende kan 8 Pd. erstatte et Pd. Korn som Svinefoder, medens først 10 Pd. kan erstatte et Pd. Korn som Kofoder, og jo mere tørstofrig Roen er, desto større synes Forskjellen at blive.

I Tab. V er Mælkeriernes Aarsregnskab sammenstillet paa sædvanlig Maade. — Først vises hvor forskjellig Koholdets Størrelse er paa de 25 Gaarde, dernæst at de fleste Regnskaber omfatte meget nær et Aar, og endelig hvormeget Foder, der er anvendt i Staldene. — Hertil maa bemærkes, at medens nogle Korrespondenter regne, hvilket formentligst er nøjagtigst, fra 1ste Novbr. til 31te Oktbr., er der nogle der regne fra Indbinding til Indbinding, og da Køerne i 1891 kunde gaa ude enkelte Steder endog ind i November Maaned, medens de i 1892 bleve tagne paa Stald i Reglen i første Halvdel af Oktober, faar 1891—92 et færre Antal Dage end 366.

Om Fodringen maa det bemærkes, at Tallene i den syvende lodrette Kolonne vise Forskjellighederne noget større end de i Virkeligheden ere, idet disse Tal, som allerede nævnt, kun omfatte det i Stalden anvendte Foder, men ikke Værdien af Græsningen, og just de Korrespondenter, der her møde med de mindste Tal, have som oplyst i Tab. III anvendt forholdsvis mest »Græsning«. — Vil man sammenligne Rentabiliteten af Gaardens Mælkeproduktion indbyrdes for hele Aaret, saaledes som det i Tab. II er sket for Vinterens Vedkommende, maa man jo sætte Græsdagene til en eller anden Værdi, som det vil være yderst vanskeligt at bestemme med tilfredsstillende Nøjagtighed for alle Gaardene.

Det mangler endvidere ikke paa Opfordring til at inddrage under Aarsopgjørelsen saavel Driftsudgifterne som Vedligeholdelsesudgifterne, men dette vil ikke kunne ske simpelthen af den Grund, at de fleste Landmænd ikke føre tilstrækkelig detailleret og overskueligt Regnskab til selv at have Overblik over disse Forhold og endmindre kunne faa deres Aarsregnskaber afsluttede saa tidlig, som Tidsskriftets Redaktion maa være i Besiddelse af Korrespondancerne.

I Betragtning af Sagens store Betydning skal her dog gjengives en Del Tal, der skyldes Korrespondent Nr. 5, og som vise dels, hvorledes Driftsudgifterne ere i Stigning, og dels hvor anselige de i og for sig ere. — Beregnede pr. Pd. Mælk have Driftsudgifterne for det udvendige og indvendige Mælkeri været

1882—83	=	1,14	Øre	
1883—84	=	1,28	—	
1884—85	=	1,25	—	
1885—86	=	1,06	—	
1886—87	=	1,27	—	
1887—88	=	1,09	—	
1888—89	=	1,66	—	(Centrifugen anskaffedes)
1889—90	=	1,40	—	
1890—91	=	1,47	—	
1891—92	=	1,48	—	

Beregnes de samme Udgifter derimod pr. Ko, blive de

1886—87	=	60	Kroner
1887—88	=	56	—
1888—89	=	82	—
1889—90	=	75	—
1890—91	=	75	—

I Sammenligning med denne samlede Driftsudgift synes det at maatte være et forholdsvis underordnet Spørgsmaal, om man skal give som for nogle Aar siden 100 Kr. eller som nogle Steder nu 140 Kr. om Aaret i

Løn til en Malkepige, — og særlig bør denne Betragtning gjøres gjældende, naar der ses hen til, hvor ofte en daarlig Pige er Skyld i, at en Ko maa udskydes som tre-, to- eller énpattet, og hvor stor Betydning den gode Malkning har særlig for at faa den sidste fede Mælk med. — Malker en Pige 20 Køer, er en Forøgelse i Lønnen af 40 Kr. en Forøgelse af Driftsudgiften pr. Ko af 2 Kr., — kun en lille Part af den ovenfor angivne samlede Driftsudgifts Stigning og kun lig Værdien af 40 Pd. Mælk. — Sammenholdt hermed er det af Interesse at se, at en anden Korrespondent, som har en af de største Besætninger opstaldet paa to Gaarde, angiver, at hos ham koster Malkningen paa de to Gaarde henholdsvis 18,1 og 20,5 Øre pr. 100 Pd. Mælk eller 5 Kr. 38 Øre og 5 Kr. 58 Øre pr. Ko i Vinterhalvaaret, medens de tilsvarende Tal for Sommerhalvaaret ere henholdsvis 21,4 og 26,1 Øre pr. 100 Pd. Mælk og 5 Kr. 63 Øre og 5 Kr. 66 Øre pr. Ko. — Malkningen besørges næsten udelukkende af Koner.

Betragtes Tallene i den elvte lodrette Kolonne i Tab. V, vil man se, at medens 7 af de 25 Gaarde have havt over 5000 Pd. Mælk pr. Ko, have 6 Gaarde kun havt mellem 3 og 4000 og flere andre kun lidt over 4000 Pd. Mælk pr. Ko for hele Aaret, — et Resultat, der maa betegnes som tarveligt, selv om man erindrer, at, som tidligere angivet, Kvier, Kastere og Overløbere selvfølgelig ere medregnede. — Disse Tal, der i Forhold til det anvendte Foder, ere smaa særlig for de store Besætningers Vedkommende, lade formode, at der ikke mindst i de store Besætninger findes et større eller mindre Antal Køer, der ikke give Mælk i Forhold til Foderet, saaledes at de give negativt Aarsudbytte, nedbringe Gjennemsnitsudbyttet og hellere maatte forsvinde af Stalden end blive staaende dér og give Tab. — Og flere af Korrespondenterne have aabenbart Øjet aabent for dette Forhold, men beklage ikke at kunne undgaa Tabene, saaledes særlig Nr. 4 og Nr. 24, hvilken sidste skriver: »Hvad det kniber med er Kobestandens Rekruttering. Det egne Tillæg kan ikke altid

Tab. VI. Opgjorelse af den Værdi, hvortil 1 Pd. Mælk er udbragt.

Mælkeriernes Nr.	Produktionens Værdi pr. Ko				Pd. Mælk pr. Ko.	1 Pd. Mælk udbragt i Øre					
	Smørudbytte Kr. Ø.	Svin, Ost, sk. Mælk med Fradrag af Svinenes Kraftfoder	Værdien af sød Mælk ej anvendt til Smør- og Osteproduktion (à 5 Øre pr. Pd.)	Ialt Kr. Øre.		1892	1891	1890	1889	1888	1887
1	143,61	90,06	2,70	236,37	4151	5,69	5,01	5,19	4,81	4,16	4,70
2	139,41	67,20	9,85	216,46	4030	5,37	5,06	4,92	5,16	4,69	5,10
3	156,95	39,52	7,95	204,42	4020	5,08	5,04	—	—	—	—
4	126,15	67,21	4,00	197,36	3692	5,35	4,62	4,28	4,92	4,63	—
5	192,64	97,68	7,70	298,02	5503	5,42	4,94	4,69	4,94	4,49	4,81
6	133,52	54,70	3,70	191,92	4059	4,73	4,42	4,58	4,43	4,15	—
7	167,02	64,75	9,10	240,87	4331	5,55	4,86	4,46	—	—	—
8	120,20	53,83	4,30	178,33	3183	5,60	5,01	4,58	—	—	—
9	97,31	48,05	3,45	148,81	3088	4,82	4,42	5,45	—	—	—
10	177,08	63,92	12,70	253,70	5207	4,87	4,72	4,13	—	4,04	4,25
11	152,91	66,55	4,10	223,56	4800	4,66	—	—	—	—	—
12	144,40	91,54	8,70	244,64	4345	5,63	4,82	5,16	5,29	4,90	5,26
13	148,08	57,80	4,05	209,93	3976	5,28	5,43	—	—	—	—
14	—	—	—	258,24	5360	4,82	5,04	4,83	4,80	4,51	4,97
15	143,99	81,93	5,95	231,87	4421	5,24	4,82	—	—	—	—
16	115,55	65,79	2,65	183,99	3527	5,22	4,91	4,82	4,78	4,37	4,51
17	138,17	72,72	48,40	259,29	5592	4,64	4,67	4,33	4,28	4,06	4,20
18	207,99	88,59	9,90	306,48	5086	6,03	5,18	5,02	4,96	4,43	4,76
19	174,84	84,44	22,30	281,58	5136	5,48	4,96	4,83	5,33	4,58	4,55
20	197,58	84,02	30,15	311,75	5380	5,79	5,20	—	—	—	—
21	15,75	20,21	155,41	191,37	3775	5,07	5,32	5,40	3,89	4,31	4,70
22	149,46	89,43	25,10	263,99	4830	5,47	5,25	—	—	—	—
23	178,64	98,16	15,95	292,75	4896	5,98	5,40	5,11	5,12	—	—
24	174,44	69,75	—	244,19	4792	5,10	4,98	5,09	—	—	—
25	165,60	61,22	9,85	236,67	4750	4,98	—	—	—	—	—

klare Hullerne, og det er saa yderst vanskeligt at købe. Derfor er det lettere sagt end gjort, at man ingen maadelige Køer maa taale i sin Besætning.«

Angaaende den Værdi, hvortil Mælken er udbragt, kan der henvises ikke alene til Tab. V, men ogsaa til Tab. VI, hvor Værdien er udregnet pr. Pd. Mælk og Resultaterne sammenstillede for de sex sidste Aar. — Her ses det, at paa enkelte Undtagelser nær, have Korrespondenterne havt $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ Øre mere ud af hvert Pund Mælk i 1892 end i det nærmest foregaaende Aar; og som Aarsag hertil maa ved Siden af den allerede omtalte fordelagtige Flæskeproduktion nævnes de gode Smørpriser og det lette Smørsalg.

Grosserersocietetets Topnotering for fineste Smør.

	1882—83	1883—84	1884—85	1885—86	1886—87	1887—88	1888—89	1889—90	1890—91	1891—92
November ...	124,0	128,8	117,0	109,0	107,0	105,0	99,6	102,5	107,0	108,8
December ...	125,5	124,0	117,0	104,0	108,8	100,4	109,5	105,0	104,0	113,2
Januar	121,5	120,0	114,0	105,5	102,2	98,5	105,0	96,8	102,4	112,0
Februar	124,5	123,5	104,0	99,5	93,0	95,5	107,5	97,5	97,8	107,5
Marts	120,8	113,0	106,0	94,5	97,2	96,0	103,0	96,5	104,0	103,2
April	103,0	106,0	96,0	84,5	84,0	82,0	87,0	91,5	91,4	90,0
Maj	101,0	94,4	85,0	81,5	74,0	76,2	84,4	83,0	78,3	90,0
Juni	97,2	90,0	82,5	72,8	78,6	84,5	84,5	75,0	78,0	83,2
Juli	101,0	91,6	88,5	83,6	91,0	85,5	91,0	73,6	84,4	85,5
August	104,0	102,5	96,0	88,5	99,0	84,4	91,4	83,0	87,8	85,5
September ..	106,4	113,0	106,5	94,4	101,8	88,5	92,5	94,3	95,3	96,8
Oktober	119,0	124,8	113,6	108,5	108,0	99,3	97,6	100,2	106,8	109,3
	112,3	110,6	102,2	94,0	95,5	91,2	96,1	91,3	94,8	99,0

Hosstaaende Tabel viser, at »Topnoteringen« var højere end de sex foregaaende Aar, og tilmed har Overprisen været i yderligere Stigning. — Noteringen stod højt i Efteraaret 1891 og steg til 114, som noteredes de fire sidste Uger af December og de tre første af Januar. Derefter faldt den vel, men Nedgangen var langsom, saa at

endog Maj havde gode Priser. I de to første Uger af Juni naaedes Aarets Minimum, 82, der efter en langsom Stigning til 88 atter blev noteret midt i August, hvorefter fulgte en vedvarende Stigning indtil Noteringen 112 de to sidste Uger af November.

Ikke alene var Noteringen god, men Efterspørgslen efter Smør var endog ofte saa stor, at selv mangelfulde Mærker kunde afsættes uden at møde Kritik. Dette blev særlig Tilfældet, da Græssmørret fremkom og endnu mere hen paa Efteraaret. Da gik det endog saa vidt, at Smørhandlere rejste langt omkring for at slutte Akkord med Andelsmælkerierne om Kjøb af Smør for det kommende Aar, og mange Steder bød flere Smørhandlere paa samme Mærke. Overprisen steg derfor i flere Egne af Landet 2—3 Kr., og ifølge de nye Kontrakter er der adskillige Andelsmælkerier baade i Jylland og paa Øerne, der faa 7 Kr. over Noteringen for Vintersmørret og $7\frac{1}{2}$ for Sommersmørret, samtidig med at Kjøberen maa betale efter Vægten ved Afsendelsen uden Svind og betale Fragten.

Den livlige Efterspørgsel, der maaske for en Del stod i Forbindelse med, at Kvantiteten stagnerede i 1892, foranledigede, at Mejerister og Mejersker havde langt lettere end sædvanligt ved at tilfredsstille Smørhandlernes Kritik, hvad der jo i Øjeblikket kunde synes at være en Fordel, men hvilket Forhold dog indeholder en ret betydelig Fare, nemlig den, at Kvaliteten kan gaa tilbage, naar Fordringerne ikke holdes skærpede. — De Mærker, der fra Tid til anden fremkom med væsentlige Fejl, kunde i Reglen sælges til ret gode Priser til hjemligt Forbrug, blandt andet fordi at amerikansk Smør saa godt som slet ikke indførtes i 1892. Iøvrigt toge Høkere og andre Detailhandlere med Smør for største Delen deres Forsyning hos Importørerne af finsk og svensk Smør; — dansk Bønder-smør fremkommer næsten ikke mere.

Ifølge de gjennem Toldvæsenet indsamlede Oplysninger har, som hosstaaende Tabeller vise, Indførselen været noget stigende og Udførselen lidt dalende i 1891—

Smørindførselen til Danmark i Pd.

fra	$\frac{1}{10}$ 1890— $\frac{30}{9}$ 1891	$\frac{1}{10}$ 1891— $\frac{30}{9}$ 1892
Sverrig.....	9,782,806	11,018,446
Rusland (Finland)	8,357,790	7,943,569
Tyskland.....	2,100,863	2,574,983
Amerika.....	1,059,231	271,404
England.....	371,760	227,984
Andre Lande.....	98,297	15,706
Ialt	21,770,747	22,052,092

92 sammenlignet med 1890—91. — Foruden af amerikansk er Indførselen særlig af russisk (finsk) Smør aftagen, hvilket sidste udelukkende maa tilskrives det daarlige Aar i Finland. Indførselen af Smør fra Sverrig er derimod stegen ret betydelig, og det svenske Smør har udgjort meget nær Halvdelen af hele Importen.

Smørudførselen fra Danmark i Pd.

til	$\frac{1}{10}$ 1890— $\frac{30}{9}$ 1891	$\frac{1}{10}$ 1891— $\frac{30}{9}$ 1892
England.....	89,407,024	88,800,335
Tyskland.....	1,665,740	1,324,706
Sverrig.....	531,548	259,204
Norge.....	263,111	352,306
Holland.....	214,886	97,791
Andre Lande.....	243,154	272,330
Ialt	92,325,463	91,106,672

Af Udførselen, der ialt har omfattet 91,106,672 Pund, angives 4,964838 Pd. at have været fremmed Smør, hvoraf $4\frac{1}{2}$ Mill. Pd. alene er transiteret. Paa 2—3 Procent nær er hele Udførselen gaaet til England. — I Forbindelse hermed maa det meddeles, at i sidste Finantsaar har Pro-

duktionen og Indførselen af Margarine beløbet sig til henholdsvis 12,9 Mill. Pd. og 2,0 Mill. Pd. imod 10,3 og 2,1 Mill. Pd. i det foregaaende Finantsaar, medens Udførselen kun er ubetydelig.

Danmarks Overskuds-Udførsel af Smør i Pund:

	Oktober Kvartal	Januar Kvartal	April Kvartal	Juli Kvartal	Hele Aaret
1881—82	2 956 800	4,412,800	5,084,800	7,100,000	19,555,200
82—83	5,174 400	6,720,000	7,996,800	6,764 800	26,656,000
83—84	5,600,000	6,115,200	7,190,400	7,100 800	25,916,800
84—85	4,457,600	4,748 800	8,400,000	7,168 000	24,774,400
85—86	5,969 493	7,887,423	8,671,445	9,705,119	32,233,480
86—87	5,173,124	9,707,739	9,983,791	10,219,408	35,084,062
87—88	8,143,670	14,133 968	13,035,053	11,914 995	47,227,686
88—89	8,899,671	14,595 838	15 055,030	13,162,606	51,713,145
89—90	12,137,417	21,297 156	15,469,119	16,589,575	65,493,267
90—91	17,205 465	17,675,110	17,948,463	17,725,678	70,554,716
91—92	16,363,866	18,368,304	17,985,390	16,337,020	69,054,580

Hvorledes Overskudsudførselen fordeler sig paa de forskellige Kvartaler i Sammenligning med de ti foregaaende Aar ses af hosstaaende Tabel, hvor det tillige viser sig, at sidste Aars Overskudsudførsel kun staar tilbage for 1890—91. — Bemærkes maa det, at Nedgangen har fundet Sted i Oktober og Juli Kvartaler. — Som Aarsag til Nedgang i Oktober Kvartal ligger det nær at nævne dels de høje Foderstofpriser i Efteraaret 1891 og dels den foran omtalte utilfredsstillende Mælkeydelse, der maatte tilskrives det udvaskede Foder. Vanskeligere bliver det derimod at paavise en antagelig Grund til Produktionens Nedgang i Juli Kvartal. Den mere end nogensinde tidligere livlige Efterspørgsel skulde man have ventet havde fremkaldt det mest mulige Smør, — men Statistikkens tørre Tal vise en Nedgang i Produktionen uden at angive nogen Forklaring: — paa den anden Side at antage, som andetsteds er udtaalt, at alene den ingenlunde betydelige Nedgang i Ex-

portens Størrelse fremkaldte den mere livlige Efterspørgsel, turde være urigtigt.

Af det udførte Smør var 3,164,590 Pd. i hermetisk lukkede Daaser, af hvilket Kvantum kun 43,436 Pund udførtes fra Provindskjøbstæder, medens den øvrige Mængde udførtes fra Kjøbenhavn. — 1,8 Mill. Pd. gik til England, lidt over 1 Mill. Pd. til Tyskland og Resten til mange forskellige Lande. — Den overvejende Del af det Kvantum Smør, 1,3 Mill. Pd., der fra Danmark er gaaet til Tyskland, var altsaa Smør i Tindaaser.

Hvorledes Udførselen til England fordeler sig paa de forskellige danske Havnestæder fremgaar af følgende Tabel:

Udførselen af Smør til England

fra	1890—91	1891—92
Kjøbenhavn	49,576 Mill. Pd.	50,741 Mill. Pd.
Esbjerg.....	14,949 - -	11,055 - -
Odense	6,933 - -	7,980 - -
Aarhus	4,811 - -	4,114 - -
Horsens	3,153 - -	4,384 - -
Randers	2,259 - -	3,337 - -
Svendborg	2,218 - -	3,536 - -
Frederikshavn	2,020 - -	1,452 - -
Aalborg	1,570 - -	1,529 - -
Nyborg	1,298 - -	—
Nakskov	0,350 - -	0,337 - -
Nykjøbing p. F.....	0,216 - -	0,335 - -
Bandholm.....	0,054 - -	—
Ialt...	89,407 Mill. Pd.	88,800 Mill. Pd.

At Exporten fra Esbjerg er mindre end det foregaaende Aar, skyldes samme Grund som, at der ikke findes noteret nogen Export fra Nyborg, — nemlig den forholdsvis milde Vinter, i hvilken det var muligt at besejle de fleste Havne hele Tiden. — Fra Kjøbenhavn har der været en stigende Udførsel og ligesaa foruden fra Odense og Svendborg ogsaa fra Horsens og Randers, hvorimod Tallene for Aarhus, Frederikshavn og Aalborg vise nogen Tilbagegang.

Indførselen til England af Smør i Cwts.

(101,6 Pd. dansk.)

	1888	1889	1890	1891	1892
Sverrig.....	205,847	212,141	224,235	234,987	228,885
Danmark.....	604,512	677,491	824,749	876,211	863,522
Tyskland.....	160,915	111,027	104,450	115,509	124,233
Holland.....	155,020	151,073	156,069	146,539	141,838
Frankrig.....	439,993	566,524	525,105	535,196	542,687
Kanada.....	9,173	22,634	15,155	46,267	59,571
Forenede Stater	23,207	110,187	84,553	63,693	48,846
Andre Lande ..	70,647	76,392	93,401	117,205	175,417
Ialt...	1,669,314	1,927,469	2,027,717	2,135,607	2,182,999

Ses der hen til den engelske Statistik, vil man finde, at Danmark og Sverrig tilsammen nu i tre Aar i Træk have leveret Halvdelen af alt det Smør, der indføres til England; men Tallene vise ogsaa, at medens begge Lande endnu i 1891 havde en Stigning at opvise, møde iaar begge med en lille Nedgang, saaledes at 1891 er et foreløbigt Kulminationsaar i den omhandlede Henseende. — Tyskland, Frankrig og Kanada have nogen Stigning, medens Holland og Forenede Stater have Nedgang, men »Andre Lande« have den forholdsvis største Stigning, og derunder er det særlig de australske Kolonier, der have Betydning, — og som senere os i Konkurrencen om Englands Smørforsyning ikke mindst derved, at det australske Smør just fremkommer paa det engelske Marked om Vinteren, til hvilken Tid det skandinaviske Smør ellers plejer at være saa omtrent »ene paa Markedet«.

Af statistiske Oplysninger skal endnu anføres, at Overskuds-Indførselen af Oliekager og Klid, som i omstaaende Tabel angivet, kun har været ialt 294 Mill. Pund, — som Tabellen viser ret betydelig mindre end de fire foregaaende Aar. — Den stærke Nedgang i Indførselen af Oliekager skyldes uden Tvivl særlig Udførselsforbudet i

Danmarks Overskuds-Indførsel i Pd. af:

	Oliekager	Klid	Ialt
1881—82.....	44,150,000	77,920,000	122,070,000
82—83.....	39,120,000	66,510,000	105,630,000
83—84.....	61,070,000	130,750,000	191,820 000
84—85.....	65,070,000	160,212,000	225,287,000
85—86.....	47,275 425	110,110,094	157,386,519
86—87.....	87,781,000	182,234,000	270 015,000
87—88.....	128,814,290	196,025,000	324,839,290
88—89.....	134,540 141	212,274,969	346,815 110
89—90.....	124,149,370	239,140,990	363 290 360
90—91.....	157,571,044	161,741,991	319,313,035
91—92.....	121,617,256	172,680,137	294,297,393

Rusland, hvorfra der plejer at komme blandt andet et stort Kvantum Solsikkekager. — Klid, der for en stor Del komme fra tyske og belgiske Møller, vare lettere at faa end Oliekagerne, og fandt derfor Anvendelse endog paa Steder, hvor man ellers foretrækker Oliekagerne, fordi disse i Forening med Rodfrugter anses for særlig fordelagtige. Men nævnes skal det iøvrigt, at Lysten til at bruge Klid nu er kjendelig aftagende, saasomt Klidprisen er saa høj som Prisen paa Byg og Havre, hvilket for en Del skyldes den ganske naturlige Frygt for at faa »forfalskede« Varer, som der vel i Klidhandelen er større Fare for end i nogen anden Foderstofhandel.

Af faglige Begivenheder i Aarets Løb skal det omtales, at Forsøgslaboratoriet foruden den allerede omtalte Svinefodringsberetning ogsaa har udsendt en Beretning om 4de og 5te Aars Fodringsforsøg med Malkekøer, der angik en Sammenligning mellem Korn og Oliekager, og hvis Resultat viste sig at være til Gunst for det større Oliekagefoder.

Den 14de Oktober afsløredes med stor Højtidelighed i talrige Landmænds og Mejeristers Nærværelse den foran Forsøgslaboratoriet paa Rolighedsvej rejste Statue af

Docent Fjord, som overleveredes til Landbohøjskolen til Fredning og Vedligeholdelse i kommende Tider. Saavel Ministre som Rigsdagsmænd af begge Thing, Bestyrelserne for Landbrugets større og mindre Associationer og for Dansk Mejeristforening, ligesom talrige Repræsentanter for Handelen og Landbrugsindustrien vidnede ved deres Nærværelse om, at Docent Fjord havde været en for hele Landet betydelig Mand, hvis Minde blev hædret med almindelig Tilslutning.

Foruden de ved Forsøgslaboratoriet fortsatte vexlende Smørudstillinger har der i Aarets Løb været afholdt talrige lokale Smørudstillinger, saaledes i Slagelse, Vejle, Odense, Hjørring og Roskilde, hvortil Initiativet i Reglen skyldes de forskellige Amtskredse af Dansk Mejeristforening.

Og endelig skal det nævnes, at der i 1892 ved en Statsbevilling paa 6000 Kr. er iværksat en Videreuddannelse af Mejersker og Mejerister. — Landhusholdningsselskabet nedsatte i Efteraaret 1890 paa Foranledning af en Henvendelse fra Dansk Mejeristforening et Udvalg, ifølge hvis Betænkning Selskabet i 1891 foreslog Ministeriet at søge en Statsbevilling, der fortrinsvis skulde benyttes til Videreuddannelse af de Mejersker og Mejerister, der allerede ere i faste Stillinger. Da Bevillingen forelaa, anmodede Ministeriet Landhusholdningsselskabet om at fremkomme med et detailleret Forslag til Pengenes Anvendelse, og efter at dette var blevet godkendt, iværksatte Ministeriet Sagen for en væsentlig Del under Landhusholdningsselskabets vedvarende Medvirkning. — Alt efter vedkommende Mejerskes eller Mejerists personlige Forhold, hidtidige Uddannelse og nuværende Virksomhed anvendes Pengene enten til Rejser til veldrevne Mælkerier for at se mønsterværdig Drift, Brugen af nye Redskaber og eventuelt nye Metoder — eller til Ophold ved gode Mælkeriskoler.